

Begravningspastoral – Helsingborgs pastorat

I begravningsgudstjänsten tar församlingen och de sörjande avsked och överlämnar den som har avlidit åt Guds barmhärtighet. Kyrkan tror och bekänner att Jesus Kristus genom sin död har burit människans död och genom sin uppståndelse har segrat över döden och öppnat vägen till det eviga livet.

Vid begravningen kommer såväl sorgen och dödens allvar som hoppet och uppståndelsens ljus till uttryck. Den blir samtidigt en påminnelse för de närvarande att själva besinna sig inför livets frågor och dödens allvar.

Den dubbelhet av död och liv, mörker och ljus som finns i varje människas liv och i korsets evangelium sätter således sin prägel på begravningen, men sorgen och döden får en ny och annorlunda karaktär, när den bärs upp av uppståndelsens och den himmelska lovsångens ton. (KO 24 kap)

Allmänt

I Helsingborgs pastorat erbjuds ett stort antal tillfällen för begravningsgudstjänst och det ingår även en fast tid på lördagar i Maria och Gustav Adolfs församlingar.

Begravningsgudstjänsten är en del av församlingarnas gudstjänstliv och firas alltid enligt Svenska kyrkans ordning, oavsett om den firas i kyrka eller kapell.

Om anhöriga önskar kyrklig begravning av en avliden som inte tillhört Svenska kyrkan, tar den tjänstgörande prästen kontakt med kyrkoherden och på hans/hennes uppdrag kontakt med sorgehuset.

Grundregeln är att den avlidnes vilja skall följas. Föreligger det synnerliga skäl och om det inte uppenbart går emot den avlidnes vilja kan dock av pastorala skäl en begravningsgudstjänst firas. Normalt innebär detta en kostnad för sorgehuset, enligt ett fastställt regelverk. Efter särskild prövning av kyrkoherden kan denna summa reduceras eller utgå.

Präst får inte ansvara för en borgerlig begravningsakt.

Kyrkomusiker som tjänstgör vid sådan akt gör det inte inom ramen för sin anställning.

Pastoralt handlande i samband med dödsfall

Anmälan om dödsfall lämnas av sorgehuset antingen direkt till pastorsexpeditionen eller via begravningsbyrå.

Sorgehuset eller begravningsbyrån kan även ta en direktkontakt med prästen – särskilt om det är en specifik präst som önskas – men begravningen är *inte* bokad, förrän den är bekräftad av pastorsexpeditionen.

Detta för att det inte ska uppstå dubbelbokningar eller saknas musiker/vaktmästare.

I normalfallet skall det vara minst tio dagars framförhållning, mellan bokning av och begravningsgudstjänsten.

30-dagarsregeln mellan dödsfall och gravsättning/kremation skall följas.

Fastställt av kyrkorådet 2021-06-16

Det finns naturligtvis alltid möjlighet att sorgehuset kan önska en specifik präst.

Är prästen anställd i pastoratet utgår ingen särskild ersättning.

Är prästen inte anställd i pastoratet, så utgår endast ersättning om respektive församlingsherde godkännt det vid till exempel underbemanning och semestertider.

Själaringning sker i enlighet med lokal församlingstradition.

Vidare skickas inbjudan till tacksägelse till den person som angivits som närmast anhörig av begravningsbyrån om inte annat överenskommits.

Tacksägelsen läses i respektive församlings kyrkor.

Då hänsyn måste tas till eventuella förseningar i postgången kan sorgehuset inte automatiskt utgå ifrån att tacksägelsen läses närmast kommande söndag.

Datum anges alltid i inbjudan.

Tacksägelsen infogas som brukligt numera i kyrkans förbön. Ljuständning sker i enlighet med den lokala traditionen i varje församling.

Prästen kontaktar sorgehuset så snart som möjligt och bekräftar sitt uppdrag.

Då kan man också komma överens om ett möte eller annan kontakt, som man skall ha inför begravningsgudstjänsten.

I de fall anhöriga önskar att en präst deltar vid bisättning kan det möjliggöras.

Begravningsgudstjänsten

Begravningsgudstjänsten genomförs i enlighet med Kyrkohandbok för Svenska kyrkan.

Begravningsgudstjänster bör huvudsakligen firas i kyrkorna och i kapellen.

Önskas en enkel gudstjänst kan denna även genomföras på kyrkogården eller på annan plats.

I begravningsgudstjänster i Helsingborgs pastorat är det självklart att räkna med barnens närvaro liksom i alla andra gudstjänster.

I pastoratet finns även en ceremonihall som är till för att möta behoven hos icke-kristna religioner och borgerliga begravningsakter.

Det är givet att den tjänstgörande prästen och musikern alltid också måste ta hänsyn till om det finns speciella omständigheter när det gäller den yttre utformningen.

Överlåtelsen kan ske antingen genom mullpåkastning eller korstecknande.

Alternativet att prästen lägger, till exempel, blommor på kistan får inte förekomma.

Fastställt av kyrkorådet 2021-06-16

Psalmer och musik

Psalmen bestäms alltid i kontakten med prästen.

Det finns en medveten strävan att erbjuda levande framförd musik – med bejakande av mångfald i stil och med god kvalitet.

Grundregeln är i första hand att kyrkomusikern spelar inlednings- och avslutningsmusiken.

Ett pastoralt förhållningsätt är dock alltid grundläggande i genomförandet av begravningsgudstjänsten. Detta innebär att inspelad musik kan förekomma samtidigt eller som alternativ till enstaka instrumentalt ”levande” stycke.

I de fall då inspelad musik önskas, kan sorgehuset beställa den önskade musiken via begravningsbyrån. Begravningsbyrån sänder fakturan till Helsingborgs pastorat som står för kostnaderna för inköpet av den inspelade musiken tills pastoratet har fått Musikbanken att fungera. Sorgehuset kan även använda original CD-skiva.

Då Musikbanken används behöver en spellista skapas. Observera att om musikstycket ifråga inte finns behövs tre till fem arbetsdagar för att få in det i Musikbanken. Därför skall tjänstgörande präst så tidigt som möjligt ha sorgesamtal och meddela önskemålen till den som skapar spellistan.

Spellistan vid begravningsgudstjänst i våra kyrkorum skapas av tjänstgörande vaktmästare och vid begravningsgudstjänst i våra kapell skapas spellistan av assistenterna i församlingarna.

Under själva gudstjänsten används spellistan i Musikbanken offline för att vara oavhängig av uppkoppling till nätet.

Det är tjänstgörande vaktmästare respektive kapellvärd som spelar upp musiken.

Vid jordbegravning skall gravsättning som regel ske i direkt anslutning till gudstjänsten. Undantag kan förekomma om denna, till exempel, firas en lördag.

Alla gudstjänstdeltagare erbjuds att följa med till graven.

Prästen är alltid närvarande vid kistgravsättning inom pastoratet, även om denna skulle genomföras påföljande måndag.

Vid jordbegravning är det pastoratets skyldighet att tillse att det finns bärarlag.

Detta ingår i kyrkoavgiften.

Om de anhöriga explicit uttrycker en inbjudan till minnesstund deltar prästen, om arbetsschemat tillåter.

Om anhöriga önskar, deltar någon av församlingens präster i gravsättningen av urna.

Begravningsgudstjänst efter genomförd kremation kan ske, när det finns skäl för detta.

Det kan finnas tillfällen då begravningsgudstjänst av olika anledningar inte kan genomföras eller när många anhöriga inte har möjlighet att bege sig till den plats där gudstjänsten firas.

Fastställt av kyrkorådet 2021-06-16

Det finns då möjlighet att genomföra en avskedsgudstjänst eller en minnesstund i kyrkan.

När livet ska gå vidare

I alla församlingarna skickas inbjudan till deltagande i sorgegrupp, en "Leva vidare-grupp" som leds av präst och diakon tillsammans.

Till allhelgonahelgen skickas inbjudan till sorgehusen under det sistlidna året att delta i minnesgudstjänster.

Kyrkogårdsförvaltningens verksamhet

Kyrkogårdsförvaltningen ingår i Helsingborgs pastorats pastorala sammanhang, men administreras som egen myndighet.

Se separat beskrivning av verksamhet och rutiner.